

Pjanu

Trevor Żahra

Meta l-ministru qata' ż-żigarella tad-dar il-ġdida tax-xjuħ, kulhadd qal li kienet qisha lukanda ta' ħames stilel. Imbagħad ġimġha wara waslu x-xjuħ u l-istilel bdew jinfew waħda, waħda.

Lis-Sur Pawl tawh kamra mbajda minn lewn il-ġilda tat-trabi u hekk kif daħal fiha sab kollox jistennieh bil-ħerqa.

“Hares lil hawn,” qaltu l-buttuna l-ħamra ta' ħdejn is-sodda, “jiena se nieħu ħsiebek. Jekk billejl tibda taqta' nifsek, jew thoss uġiġħ fuq sidrek, jew taqa' bejn is-sodda u l-komodina... tinkwieta xejn. Jiena nwassallek l-ġhajjnuna minnufih. Ġħax taf inti ... issa m'ġħadekx żġħir u llum jew ġħada se taqta' nifsek jew thoss dak l-uġiġħ fuq sidrek jew taqa' u tikser il-pelvis. Inevitabbli Sur Pawl.”

Malli daħal fil-kamra tal-banju seġħitlu l-ħadida tan-*nickel* sporgħuta 'l barra ħdejn il-vaska tat-*toilet*.

“Żomm mieġħi int u tinzel u int u tqum. Tabbużax. Hawn ġew m'hawnx dik il-buttuna l-ħamra biex tidħol ġħalik. Jiena biss il-bastun tiegħek. Inwieżnek tibżax. Imma tippruvax tkun prużuntuż u twarrabni. Saqajk m'ġħadhomx li kienu ... u taf int ... illum jew ġħada ...”

Seġħulu l-ħafna buttuni li bihom seta' jtella' u jnizżel is-sodda, jitfi u jixxgħel l-arja kkondizzjonata, is-sett tat-televiżjoni, il-persjani awtomatiċi ta' mat-tieqa. Ilkoll seġħulu f'quċċija siekta biex jagħżel lilhom u jfittex jippruvahom. Imma s-Sur Pawl ma tax kashom. Resaq iċeqlem lejn it-tieqa u tawwal ħarstu lejn il-ġnien. Vaska ovali fin-nofs, sardinell, stefanotis, puttosporum mal-passaġġi

... u bankijiet. Kollha vojta. Ix-xjuħ donnhom kienu jibżgħu mir-rebbieġha tal-ġnien. Kienu jippreferu s-sala kbira tad-dħul fejn kulħadd kellu l-pultruna tiegħu u territorju ta' żewġ piedi kwadru. Għax hemmhekk, f'dik il-ħajta dlam u dawl kienu jintilfu jħarsu lejn l-inkwatri bir-ritratti tal-pixkerija meta kienet għadha maħkuma mill-ħarsa tal-ġgant, u ta' Għar id-Dud bix-xalè mimli baħrin u rġiel bil-kpiepel tat-trizza. Minn fuq il-pultruna fidila tagħhom kienu jintilfu jiżfnu *ċ-charleston* u l-*foxtrot* u jrossu magħhom it-tfajliet bil-kpiepel b'nofs falda maqluba 'l isfel.

Lejla waħda, meta s-Sur Pawl mar jintasab bilqiegħda bħas-soltu quddiem ir-ritratt tat-Teatru Rjal, intebaħ li f'nofs is-sala tad-dħul kienu ġabu pjanu. Bilfors poġġewh hemm matul il-jum, jew wara nofsinhar waqt li hu kien qed jieħu nagħsa. Pjanu *babygrand*, iswed u jleqq daqs żiemel tat-tigrija. *Zimmermann*. U waqt li ffixxa ħarstu lejn it-Teatru Rjal rasu 'l isfel fuq wiċċ il-pjanu, ftakar kemm f'żgħozitu kien qatta' siġhat quddiem il-pjanu li kellhom id-dar, mill-*grade-one* sad-diploma; mill-*Anna Magdalena Notebook* sal-*Arabesque* ta' Schumann; u kemm kien xtaq li xi darba jkollu *babygrand* preċiżament bħal dak, minflok il-*Bentley* li kien xtralu missieru. Imbagħad is-Sur Pawl ħares lejn is-swaba' ta' jdejh, mgħawġin u mimlijin għekiesi, jirtogħdu aktar mit-tremelo fil-*Pathetique* ta' Beethoven. Dari kien jinsa d-dinja kollha fuq il-banketta tal-pjanu! Kellu ambizzjonijiet kbar dik il-ħabta. Kien joħlom li għad ikun kemxejn inqas minn Rubinstein u Rachmaninov. Imma ftit wara d-diploma daħlu f'ħajtu t-tfajliet bil-*pencil skirts* u l-*Peter Pan collars*, u l-għatu tal-*Bentley* stabat darba għal dejjem u baqa' magħluq.

Qam bil-lajma u telaq itterraq il-mogħdija mwieġħra li minn fuq il-pultruna twassal sa hdejn il-pjanu. Waqaf jitriegħed maġenbu u ntilef imellislu l-wiċċ illustrat. Tgħid jifthu? Tgħid ipoġġi bilqiegħda fuq il-banketta? Imma mar-rifless tat-teatru, lemaħ dak ta' subġħajh ... għeruq ta' ħarruba ... saqajn ta' serduq! U telaq għall-wens ta' dik il-kamra minn lewn il-ġilda tat-trabi.

Mal-lejl ħolom bil-preludji ta' Chopin, bl-*Allegro* ta' Clementi u l-*Valse Romantique* ta' Debussy. U l-għada filgħodu, minflok jitnikker f'kamartu, ġera lejn is-sala tad-dħul u mar jintasab quddiem iż-*Zimmermann*. Tgħid kien biħsiebhom jorganizzawhom xi kuncert? Iġbulhom xi żewġ studenti żgħażaġh li għadhom joħolmu huma wkoll bit-tlielaq ma' Rubinstein? Reġa' qam minn fuq il-pultruna u resaq lejn il-pjanu. Tgħid jifthu? Tgħid jurihom li minkejja l-għeruq tal-ħarruba, ruħu kienet għadha tenera daqs il-weraq bikri ta' Frar? U jekk jaqa' għaċ-ċajt? Jekk subġħajh jehlulu fl-ottava tan-nofs?

Reġa' telaq lejn kamartu b'rasu mgħaddsa lejn l-art u billejl reġa' nħakem mill-holm. U hekk beda jqatta' jum wara jum, minsub quddiem il-*babygrand* iswed leqqien. Elf darba subgħajh ġrew lejn l-għatu magħluq tat-tastiera b'kilba kbira li jifthu, u elf darba reġa' lura u ħalla kollox kif kien. Minn fuq il-pultruna sagra tiegħu, biswit l-inkwtru tat-Teatru Rjal, kien iqatta' n-nofstanhari jħares lejn iż-żatat skifuz li kien ġie jinvadilu l-paċi ta' ruħu b'sonata ta' tifikiriet li mingħalih kienu qabdu l-*fuga* u għebu. X'gābuh jagħmel hemm dak l-inkejjuż mudlam?

F'nofs ta' lejl qam maħsud, mikul mill-holm. Għarqan xraba. Ma jistax ikun jibqa' jħalli lil min jitturmentalu l-iljieli u l-jiem li kien fadallu. Għafas il-buttuna l-ħadra, is-sodda qajmitu bilqiegħda, xeħet ġagaga fuqu u rħielha lejn is-sala tad-dħul. Minkejja s-swidiġa kollha tiegħu, fid-dawl bati tal-kurituri, iż-*Zimmermann* deher grandjuż daqs pjanu tal-kunċerti. Mexa lejha b'pass determinat, intelaq bilqiegħda fuq il-banketta u subgħajh ġrew lejn l-għatu tat-tastiera. Ipprova jifthu. Hassu iebes wisq. Tah skoss akbar. Kollu ta' xejn. Il-pjanu kien maqful biċ-ċavetta. Qam bi tregħida minn fuq il-banketta u għolla l-għatu l-kbir. Il-pjanu kien bla kordi. Vojt.

Is-Sur Pawl m'għadux imur iqatta' l-ħin fuq il-pultruna tiegħu. Qed jinżel fil-ġnien qalb is-sardinell u l-puttosporum. Il-*babygrand* għadu hemm b'sabru f'nofs is-sala tad-dħul; kaxxa battala sewdinija tistenna arpa ... bħal tebut vojti jistenna katavru.